

MIASTO A NATURA. FORUM MŁODYCH BADACZY HISTORII MIAST

TORUŃ, 7.06.2017 R.

W literaturze europejskiej pisarze i poeci niezwykle rzadko wyrażali się z sympatią lub tęsknotą o miastach i miejskim stylu życia. To wsie harmonizujące z naturą i nienaruszone przez postęp technologiczny tereny oddalone od ludzkich siedzib stawały się natchnieniem, przywracały spokój ducha, napawały poczuciem estetyki i bezpieczeństwa.

Wizja ta, tak popularna jak stereotypowa i pełna uproszczeń, nie bierze pod uwagę tego, że podobnie jak miasta zwykle przekształcają naturę, tak natura w ogromnym stopniu kształtuje miasta, a przynajmniej wpływa na ich powstawanie i rozwój. Wszelkie osady ludzkie powstawały od wieków w miejscach dogodnych do życia, z łatwym dostępem do wody i pożywienia. Przy zakładaniu miast, które miały przede wszystkim spełniać funkcję obronną wobec swych mieszkańców, nie mniej ważnym czynnikiem była rzeźba terenu, jak i dostępność określonych zasobów wykorzystywanych jako materiał budowlany. Powszechnie znanym zagadnieniem jest kwestia zależności między rozplanowaniem miasta a warunkami naturalnymi. Już Jan Długosz zwracał szczególną uwagę na zależność między naturalnymi walorami obronnymi miast a ich pięknem. Nie mniej ważną kwestią podnoszoną przez kronikarzy była strefa klimatyczna, w której dane miasto było położone, a która wpływała na szczęśliwość i zdrowie jego mieszkańców.

W jakich jeszcze kontekstach można mówić o naturze w badaniach nad miastami? Stosunkowo często poruszaną w literaturze przedmiotu kwestią jest problematyka epidemii, dlatego też należałoby raczej zrezygnować z tak wyeksploatowanych pól badawczych i zastanowić się nad innymi zagadnieniami łączącymi miasto z naturą. Spektrum możliwych tematów okazuje się być nader szerokie, zaczynając od oczywistej problematyki związanej z zapleczem gospodarczym, klęskami żywiołowymi (zwłaszcza problematyka pożarowa, powodziowa, kwestia zwalczania szkodników w miastach, itp.) wpływem położenia naturalnego miast na rozwój handlu czy zagadnieniami związanymi z higieną (usuwaniem nieczystości i dostępem do czystej wody) oraz obecnością zwierząt. Plany średniowiecznych miast ukazują dość częstą praktykę przeznaczania części działek pod ogrody. Jakie funkcje one pełniły? Tereny zielone w miastach to także ogrody strzelnicze, usytuowane pod murami miejskimi i służące za miejsca treningowe w posługiwaniu się bronią. Bliskość natury nie zawsze była jednak powodem do zadowolenia dla mieszczan; niekiedy niezagospodarowany teren zielony postrzegany był jako niebezpieczny, podobnie jak ludzie „dzicy” zamieszkujący w oddaleniu od miast i wsi. Warto wobec tego zadać pytanie o obecność natury w mieście – na ile źródła historyczne odnotowują stosunek mieszkańców miast do roślinności w nich się znajdującej? Na ile wreszcie w zapiskach źródłowych uchwytne jest poczucie piękna natury w mieście?

*

Niniejszym zapraszamy do wzięcia udziału w kolejnej edycji toruńskich spotkań młodych adeptów historii miast, która w tym roku przybiera formę **Forum Młodych Badaczy Historii Miast**, zorganizowanego **przy obradach Zespołu Historii Miast Polskiej Akademii Nauk**. Konferencja Zespołu Historii Miast będzie miała miejsce w dniach 8-9 czerwca 2018 r. w Toruniu; Forum Młodych odbędzie się dzień wcześniej, **7 czerwca 2018 r.** w Toruniu.

Zaproszenie do wzięcia udziału w Forum kierujemy do magistrantów, doktorantów i doktorów specjalizujących się w historii miast, historii urbanistyki i geografii historycznej miast. Do dnia **9 października 2017 r.** prosimy o przesłanie **propozycji tematu wystąpienia** dotyczącego jednego z zagadnień sugerowanych powyżej lub innych związanych z tematem „miasto a natura” na adres email: **konferencja.miasto@gmail.com**. Do **31 października 2017 r.** prosimy o przysłanie **abstraktów wystąpień** (do 1800 znaków ze spacjami, zawierających temat, tezę/problem, podstawę źródłową, założenia metodologiczne i spodziewane wnioski) oraz wybraną bibliografię. Przewidywany czas wystąpień to 20 minut (plus 10 minut dyskusji).

Dla młodych badaczy historii miast zajmujących się innymi zagadnieniami z zakresu historii miast, historii urbanistyki i geografii historycznej przewidujemy **panel posterowy**. Uczestnik panelu będzie miał 10 minut na zaprezentowanie swojego posteru (plus 10 minut na pytania i konsultacje). Chętnych do wzięcia udziału w panelu posterowym prosimy o nasyłanie tematów wraz z wypunktowanymi elementami posteru również **do 9 października 2017 r.** na adres: **konferencja.miasto@gmail.com**.

Organizatorzy:

dr Julia Mozdzeń (Uniwersytet Mikołaja Kopernika i Towarzystwo Naukowe w Toruniu)

mgr Anna Marynowska (Wydział Nauk Historycznych UMK)

mgr Piotr Kołodziejczak (Wydział Nauk Historycznych UMK)

Opieka merytoryczna:

prof. dr hab. Roman Czaja (Uniwersytet Mikołaja Kopernika)

prof. dr hab. Zdzisław Noga (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie)